

Checklista för identifiering av symtom som kan vara uttryck för läkemedelsbiverkning hos äldre

Symtom/tillstånd	Kommentar	Vanligaste orsakande läkemedel	
Blödning, hjärnan		Koagulationshämmande medel	Trombocythämmare
Blödning, mag-tarmkanalen		Koagulationshämmande medel Trombocythämmare Glukokortikoider	NSAID Antidepressiva medel
Fall	Utför ortostatiskt prov! Om tecken på ortostatism, läs vidare under rubriken Hypotoni/ortostatism (se nedan).	Blodtryckssänkande läkemedel Opioider Antiepileptika Antipsykotika	Lugnande medel Sömnmedel Antidepressiva medel Diabetesläkemedel
Hjärtarytmi	Symtom: Hjärtklappning, symtom på blodtrycksfall (se ovan) bröstsmärta, bradykardi	Alfa-1-receptorblockerare Levaxin Digoxin Betareceptorblockerare	Kalciumantagonister Antidepressiva medel Antipsykotika Kolinesterashämmare
Hjärtsvikt		NSAID	
Hyperkalemi	Symtom: Muskelsvaghet, fallbenägenhet, oro, konfusion	Kalium Kaliumsparande diuretika	ACE-hämmare ARB (angiotensin II-receptorantagonister)
Hypoglykemi		Insulin	Peroral diabetesläkemedel
Hypokalemi	Symtom: Svaghet, trötthet, apati, anorexi, illamående	Tiaziddiuretika Kortikosteroider	Loopdiuretika
Hyponatremi	Symtom: trötthet, ostadighet, fallbenägenhet, förvirring, illamående och kräkningar	Tiaziddiuretika Loopdiuretika ACE-hämmare Karbamazepin/oxkarbazepin	Kaliumsparande diuretika Antipsykotika Antidepressiva medel
Hypotoni Ortostatism	Symtom: Yrsel, ostadighetskänsla, fall, trötthet, svimning. Oro hos patienter med demenssjukdom.	Diuretika Betareceptorblockerare Nitrater Alfa-1-receptorblockerare Kalciumantagonister	ACE-hämmare ARB (angiotensin II-receptorantagonister) Antipsykotika Antidepressiva medel Medel vid Parkinsons sjukdom
Kognitiv påverkan Konfusion Medvetandesänkning		Antikolinerga läkemedel Glukokortikoider (i högre dos) Opioider Antipsykotika	Lugnande medel Antiepileptika Dopaminerga läkemedel vid Parkinsons sjukdom Sömnmedel
Mag-tarmbesvär	Illamående, kräkningar, mag-smärtor, förstoppning, diarré	Digoxin Antibakteriella medel	NSAID Opioider
Nedsatt njurfunktion/njursvikt		ACE-hämmare NSAID	ARB (angiotensin II-receptorantagonister)
Smärta eller värk		Statiner Medel vid benskörhet	Zolpidem SSRI
Svullna ben		Kalciumantagonister NSAID	Brustabletter (høgt natrium-innehåll)

Modifierad från Socialstyrelsen: "Diagnostisk checklista för förbättrad läkemedelsanvändning hos äldre", dec 2018